

An aerial photograph of a town, likely in the early 20th century. A large, light-colored industrial building with a complex roofline is prominent in the lower-left quadrant. A tall, dark smokestack rises from the area near this building. The town is densely packed with various structures, including smaller houses and commercial buildings. The surrounding landscape appears to be a mix of developed areas and open fields. The image has a grainy, historical quality.

ZGODBE O DOBRIH IN SLABIH HIŠNIH SVETIH

Iniciativnost in neinicijativnost

bilo moč hiso, spet zakrpati in podaljšati življenjske dobe. Tudi ki so se obotavljali podpisati vezo za sodelovanje pri obnovi vseh delih, so bili v manjši. Toda ko so videli pripravljen ostalih stanovanjalec, so prav tako podpisali za popravilo in poplato; z razmeroma malim naložitvom so popravili hiso.

Hudo pa je kajpak, kjer ni sledu o iniciativnosti; kjer hiso, sveti na vse močete in na vse načine, da bi se izognili kakršno koli odgovornost za upravljanje hise. Samo dva pri-
ra:

Neki stranki se je že pred brim letom zlozil ključ kuhinjskega tabora, ki je bil v taboru. Taka je. Toda namesto da bi kupili do prvega ključavničarja, bi; napravil nov ključ, je stalo vatec prišel tarna; na stanova- sko upravo, da ne more na po- po- par, ne more, da peniti in- novanja. Na stanova- mo- verjeti tolikim nemo- nosti, ima svoje korenine v stolet- tradiciji, da skrbijo za poprav- ali urejanje stanovanj oziro- stanje in dobrih hise edinoe ru- ška uprava.

Streha neke stanovanjske je že skoro odslužila. Hišni se ne dela, ker se boji prevzeti- govornost. Na nekaterih kraljih- pronos, voda skozi streho v stanovanje. Zlasti ob večjih nal- (Toda doslej je niti en stanova- ni poskusil dobiti opeko in p- kriti streho. Vsaj pa se izgovar- jo, da mora to storiti hišni s- ka, ima tudi denar.

Fotograf skrajne nemo- nosti, ki meč je za al- nost, je še in še. Četudi iz

Zaradi tega tudi gradnja naseliske v Trbovljah ne more odločiti tako, kot je bilo prej videno. Kljub temu upajo, da bo šola do konca leta 1980 zgrajena.

Tudi skladišča so problematična. Sedanjí leseni provizorijski mnogo premajhen, pa tudi prostornj ni varen.

Velike težave povzročajo podjetju plan za prihodnje leto. Kljub sedaj ne vedo še nič o tem, kaj se bo pričelo prihodnje leto graditi na novo, zato tudi ne morejo planirati delovne sile in materiala, ki ju potem ob naslednem naročilu navadno zmanjka.

Za delavce je pri podjetju kakovostno dobro preskrbljeno, saj je za njih prazničen namen postaviti poskrbljeno tudi za njihovo prehrano. Imajo dve lastni kuhinji in eno skupno s komunalno, oddaljena delovišča pa hranijo v vozilo.

Družbeno življenje zaradi strogo cificnosti dela, ki traja polno od jutra do večera, ni najbolj razvito, čeprav se sindikalna in društvena trudi, da vsaj za delavce iz Trbovelj organizira športna tekmovanja in podobno.

Upamo, da bo podjetje tudi vnaprej tako poslovalo kot doslej in s tem prispevalo k boljši deleži k dvigu družbenega standarda.

manjkuje v Zagrebu. Na pozdravnik se je takoj priglaslo 6 tovaršev kolektiva KPZZ Žilce, ki so dali kri za reševanje živelja sodelavca — Pred dno so se posloveli v Brežinah od mladostnikov Verstovška, ki je pokopan na mestnem pokopališču. Lep čim ni pogreb le dokazal, da je pokoni pri ljubljani med tovaršev kolektiv in vsi iskreno so stvejo z mlado vdovo in triletni hčerke.

Lepa človekoljubna gesta član kolektiva KPZZ Brežice, ki darovali kri za svojega tovarš — sodelavca, zasluži vse priznanje.

vine in gostilne. Ni pa stanje zadovoljivo glede preskrbe kruha v lastnih prodajalnah, za kar pa je treba vzrok iskati drugje. Dnevna potreba po kruhu je zelo različna ter se dostikrat zgodi, da kruh ostaja, največkrat ga pa prav zaradi tega zmanjka. Svoje naloge izvršujeta pekarna in slaščičarna zadovoljivo. Nerazporejena denarna sredstva, ustvarjena prejšnja leta, je kolektiv vložil v sklad osnovnih sredstev za nakup tovornega avtomobila za prevoz kruha. Danes imajo Hrastničani za prevoz kruha leš sodoben poltovorni avto, s katerim je mogoče kruh hitro razdeliti med stranke.

vrednosti 7 smrtnih nezgod in 16 trajnih invalidov, lahko zapišemo, da znaša izguba, ki smo jo utrpeli na narodnem dohodku, nad 1 milijardo dinarjev.

Ti nerazveseljivi podatki zgovorno zahtevajo vse večjo potrebo skrbi za HTZ, kljub temu, da so podjetja žrtvovala velikanse denarne vsote za preiskrbo zaščitnih sredstev, saj stanje leta v I. polletju 1959 v okraju 401 milijon din. Temu vprašanju bodo morali posvetiti večjo skrb tudi oblastni organi, ker je bila v začetku leta tudi ta kompetenca občinskih ljudskih odborov preko njihovih komisij za HTZ, ki pa niso v celoti zaživele, in jih bo treba v drugi polovici leta v celoti mobilizirati za delo, da se stanje z delovnimi nesrečami obrne na bolje.

t.

obraziti vsakogar v podjetju, od mladih delavcev do odraslih, kakor tudi vodilne delavce, kratka, na tem področju ne smemo prezreti nikogar.

Za dosego zaželenega cilja pa je vsekakor potrebno imeti predvsem v večjih oziroma bolj razvitih podjetjih »Center za izobraževanje, kateremu mora biti zagotovljena vsestranska podpora organov delavskega upravljanja in uprave podjetja.

Manjša podjetja pa naj bi pri večjih podjetjih dobila ustrezno pomoč ob sodelovanju delavskih univerz glede kadra, ki naj bi le-to vodil.

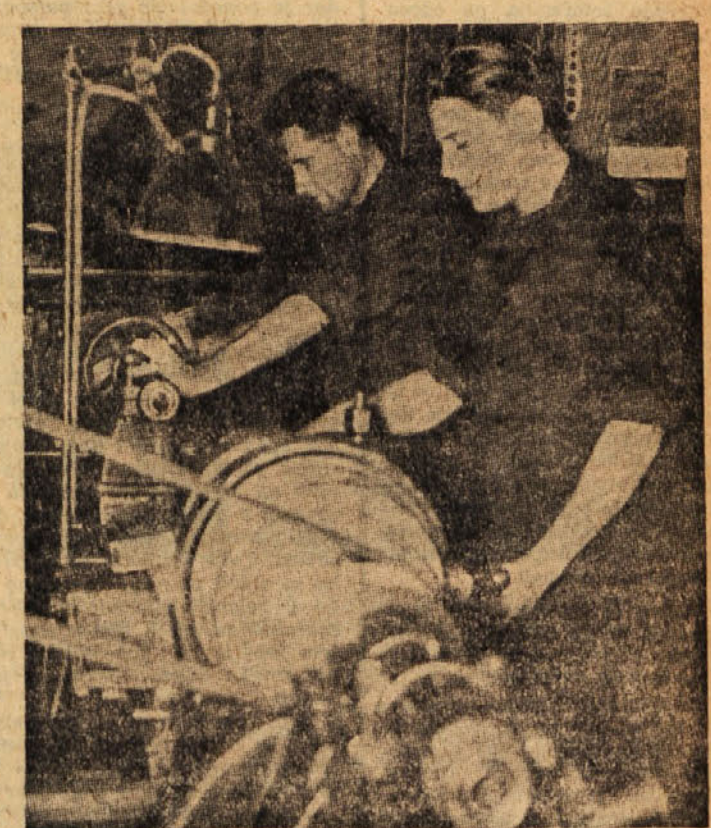
V trboveljski občini praktično obstaja le en center za izobraževanje, in sicer v Strojitvenih inženirskih podjetjih, ki pa je bil pred leti opuščen, a se sedaj ponovno organizira v skladu z novimi

0 proizvodnem delu za leto 1960

nje ne bi mogli privoliti. Pote
so govorili še o razvoju koop
racije s trboveljsko »Mehanik
v bližnji prihodnosti. Tudi
tem vprašanju je organ dela
skega samoupravljanja spreg
ovoril z nekoliko širših vidikov.

Ni dvoma, da to ni bila za
razprava o proizvodnem načr
tu za prihodnje leto. Bržkone se
moral delavski svet še sniti
razpravljati o podrobnostih te
načrta. In prav je tako. Bolj bi
bodo govorili o potankosti
tem boljši bodo rezultati. Ka
pak pa ostane prva dolžnost de
lavskega sveta, da o svoji od
čitvi obvesti kolektiv. Kolekti
v mora vedeti, kakšne dolžnosti
sprejme njegov predstavniški o
rgan, ker bo nosil vso težo pov
zanih nalog.

Sploh kaže letos nekoliko šir
še govoriti o kolektivni o pro
vodnih načrtih za leto 1960. Ne
ne bo obrata ali celo delavca,
ne bi vedeje o načrtih podjet
za prihodnje leto. Za to delo
škoda časa. Kajti marsikje bo
visoka zavest in vsestrans
ustvarjalnost kolektiva omogo
čila izvajanje povečanih pro
vodnih nalog. In če smo se o
ločili, da nenehno večamo pro
izvodno vseh možgih dobrih
potem velja posvetiti tistemu
ki jih izdeluje, vso pozornost
Človek, ki natanko ve, kakš
naloge je prevzel nase njegov
kolektiv, se bo vsestransko iz
trudil, da bi jih pomagal izve
sti. Tam pa, kjer ne bodo ravno
tako, se lahko zgodi, da šim
tako skrbno pripravljen plan
bo pomagal, kajti pozabili so
proizvajalca.

PRI DELU

Gradnja planinskega doma v Gorah

Kaj je novega v Zagorju?

Filmske predstave za zagorsko šolsko mladino. — V okviru tedna otroka so v Zagorju dobili filme na ožek trak, ki so jih vrteli za šolsko mladino. Da pa bi tudi podeželski otroci lahko videli te filme, so organizirali filmske predstave tudi po zagorskih vaških šolah. Mladina je bila teh filmskih predstav zelo vesela.

TUDI V TRBOVLJAH OBČINSKA ZVEZA ZA TELESNO VZGOJO

Na kraju je bila še izražena želja, da zveza prične čimprej, za delom, pretresli pa so na teh razgovorih še predlog za izvolitev 13-članskega iniciativnega odbora, ki naj izvrši vse organizacijske priprave za ustanovno skupščino zveze.

**Zasavska številka
»Planinskega vestnika«**

hvaležni za pozornost, ki jo posveča v svojem glasilu Zasavju in našim problemom.

Na str. 407 do 409 objavlja članek nedavno umrlega planinca, ornitologa in prijatelja zasavsko narave dr. Ivana Grašiča iz Ljiljke: »Iz Laz na Jančce. V Litjanko je objavljena tudi slika novega planinskega doma na Jančah, ki je planincem že na razpolago in bo v kratkem tudi slovesno odprt.

O. Krmu (1219 m) — Zasavskem Triglavu, piše na str. 410 do 412 tov. Jože Zupančič iz Ljubljane. Isti avtor objavlja na str. 412 do 414 tov. ...

vati svojega brata. Kje je njegov
brat Martin, tega sploh ni vedel.
Čutil se je tako osamljenega, da bi
bil najraje umrl.

(Dalje prihodnjič)

bilest dr. Fran Vatovec v pravi-
kar iziškem bilenu št. 6, ki jo
izšel v septembru omenjaja »Tu-
ristične novice« članke v Zasav-
skem tedniku ki prikazujejo za-
savske hribe turizem in turistič-
ne probleme naše doline.

1990-1991

TRBOVELJSKA MLADINA JE
letovala v Črni gori

planinskem domu v Gorah.

Avqust Fabjančič

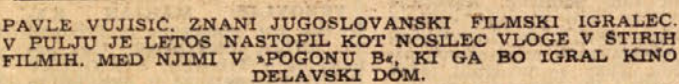
Naročilo

nici je slika moje žene
hčerke Olgice. Slikati
nekač časa prej, ko s
partizane. Povej jima,
bo več nazaj. Tebe pa
dam tole naročilo: ko

mo se dali
em odšel v
da mene ne
prosim in ti
ne boš vrnil

a. Kje je njegov
sploh ni vedel.
osamljenega, da bi
Dalje prihodnjič)

Fran Vatovec v pravnem biltenu št. 6, ki je namenjen omenjajo "Turizma članka v Zasavju, ki prikazujejo za-
be turizem in turistih
ne naše doline

Pridobivanje beljakovin za človeško prehrano iz trav, orehov in oljnih rastlin — skratka iz vseh mogočih rastlinskih substanc, ni so več sanj. Tako poročajo essenski tednik »Welt am Sonntag« v svoji 12. številki, ki je namenjena predvsem angleški tovarni, ki uspešno razvija postopek, po katerem je mogoče pridobiti poljubne množine rastlinskih beljakovin. Ta novi postopek pridobivanja rastlinskih beljakovin, ki ga je razvil in izpopolnil profesor J. Zeleny, omogoča, da se iz vsake rastline, utegne biti predvsem velikega pomena za nerazvite države, ki trpe na kroničnem pomanjkanju hrane. Beljakovine, ki jih uživamo in ki so glavni del v ogledalih in drugih živilskih izdelkih, hkrati in do zdaj pridobivamo iz živali in to malone stoodstotno. Nov postopek pridobivanja rastlinskih beljakovin je tovarna razvila nekega drugega postopka, s katerim že dolgo pridobiva mastno iz kosti živali, ki jih razvija v beljakovine. Nalaganje premije za pridobivanje rastlinskih ostanki iz odpadkov, ki jih razvija v beljakovine, močnim elektrarnam ni sunkom. Ob tem se celice upirajo, da bi se iz njih pridobila olja in glikol. Vendar to ni vse. Ker je potrebna nobena neplosta, se beljakovine ne sesede. Glavne težave pri tem postopku so bile v tem, kako različne, rastlinskih gnot pridobiti, in kako jih razviti, tudi če težavo je sedaj premagala: to

ma se pa spreminja v večje ali manjše epidemije. Čeprav poliomielitisa je zelo drobna klica, manjša kot so na pr. bakterije, ki povzročajo dizenterijo ali tuberkulozo. Tem najmanjšim klicam, med katere spada tudi povzročitelj poliomielitisa, pravimo virus. Posebnost poliomielitisa je, da se lahko prenaša tudi preko sluzničnih izločkov, na primer slipljenih rad napada tudi živčne celice, kar ima za posledico ohromelost (paralizo) mišic. Čeprav je bolezen zelo nevarna, v nobenem, rok ali obraza ali pa tudi istih mišic, ki omogočajo dihanje. Vendar pa moremo poudariti, da je ohromelost kot posledica poliomielitisa, ki se pojavlja pri vsaki epidemiji, zelo redka. Čeprav se v Sloveniji pojavlja le 1 do 2 odst. s poliomielitisovim virusom okuženih.

Virusi se pri okuženih najprej pojavijo v grlu in žrelu, nato v krvi in blatu in okuženi ga lahko izmetava s pljuvkom ter z blatom in na ta način okužuje okolico. Da pride do okužbe, mora priti virus na neki način v telo. To se dogaja večših v bližini bolnika, če na pr. le-ta kaslja z zdravem. V takem primeru so virioni o okužbi iz zraka. Vendar najbolj nevarna bolnikovo blato saj je v njem največ poliomielitsov virusov.

V nehijskih življenjskih pogojih na vasi straniščni ni, ali so tako, da lahko blato prenašajo v njih domače živali ali tudi ljudje. Je z obutvijo. V takih pogojih vse več ali manj zakažnih bakterij, virusov, gliv, trdaga, črva. Tako stoji z umazaniji rokami, nečisto vodo in s hrano okužujejo ljudje t. b. z. bolnike okolice. Približno 30% se dogaja tudi v neurejenih stiskoz, kar je tudi glavni vzrok vodovod. Tako naselja so še danes v zaostalih deželah. Vendar pa tam ni problem poliomeliitisa, sa kot v civiliziranih deželah. V histignsko neugodnih življenjskih pogojih je v nekaterih deželah v Evropi (Imuno) proti virusu poliomeliitisa. Imune so tudi vse matere, ki rodijo nove prebivalce, ki se naenkrat srečajo z virusi, ki po vodi in hrani ter umazaniji

ki so jih rodile imune matere, nekaj časa ne obolio za poliomielitisom, kajti nekaj mesecev po rojstvu lin še ščiti imunost, ki sodeluje podedovano po materi. Novorojenčkov kri je kri matere, a s krvjo imune matere se nahaja tisto, kar ščiti pred virusom in da je imunost. Postopoma novorojenček ustvari lastno kri in o materine podedovana kri in imunost teta počasi izgublja. Toda istočasno vnaša otročiček z vodo in hrano, ki sta okuženi, virus, ki ne morejo izjaviti poliomielitisa.

Kolikor danes vemo, obstajajo trije tipi (označujemo jih z I, II in III) poliomielitisa: virusna, bakterijska in parazitska. V tehnično in kulturno razvitezih deželah se higijena razmere vedno bolj izboljšujejo in s tem tudi pogostost primerov, ko se alma imunost do prvih mesecev, ko se alma imunost do matere, splošno sreča s poliomielitisovimi virusi. Zato so v teh deželah primeri poliomielitisa vedno bolj pogosti, ne samo pri otrocih, am

Nikomur ne bo prišlo na pamet, da bi zaradi poliomielitisa zaustavili tehniki in kulturni razvoj in napredek, kajti ta razvoj je omogočil uspešno borbo proti nalezljivim boleznim in tudi proti po-

lomientisu. To je tudi omogo-
lo, da smo končno prišli do na-
bolj zanesljivega sredstva pro-
tej bolezní do cepiva. Množičn
cepljenje proti poliomielitisu j
naiboljša zaščita pred obohlenjen

D. S. B.

želel smrti, toda če bi umrla, g

ri je tamkaj tiho sedelo. Vstal je
koli ramen. »Odpustite mi, Kristi
na usoda...«

aj pomaga, če se izkaže, da sen
Pustite me, da odidem, si bom ž
e bila... vaša žena udeležena n
am ne bodo več zaupali. Da, ja
vzela dokumente."

o postale velike in neznansko za
si molčala?«
t je hotel slišati še enkrat iz nje

enih očeh ni bilo smehljaja, njen
a, da bi tudi vi... doživeli tisto

... In sedaj bi rada šla.«
zopet potegnil k sebi. Ni je po
z rokami objel nieno vitko telo

aj... sedaj vem, da me tudi
m te pozabil. Takrat sem bil no
o tebi noč in dan, in...

Bilo je kakor čudež: njen glas j

a jokati. Bilo je, kakor da so
ji spet privrele iz oči in ji tekli

Hišna je bežno pogledala v sobo

ospa Fanny Brandt na posledica
rla ...
ila. Ali naj gre h gospodarju

za to,« je tiho rekla sama pri sebi
namreč videla v sobi dva srečn
že vedela za doživljanj nesrečn

ubezni, potem jo je prav gotov

